

**DIAGNOZA POTRZEB
ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH
IM. DR. ST. KOPCZYŃSKIEGO
PRZY WOJEWÓDZKIM CENTRUM PEDIATRII
„KUBALONKA” W ISTEBNIEJ**

Opracowanie:

Zespół Szkół Specjalnych
w Istebnej

Spis treści

OBSZAR I ZAKRES DIAGNOZY.....	3
ZASOBY SZKOŁY.....	4
GRUPA DOCELOWA BADAWCZA.....	5
NARZĘDZIA I METODY BADAWCZE.....	7
WYNIKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ:.....	8
REKOMENDACJE.....	11

OBSZAR I ZAKRES DIAGNOZY

DANE PODSTAWOWE/ METRYCZKA SZKOŁY:

1. Pełna nazwa szkoły:	Zespół Szkół Specjalnych im. dr St. Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej
2. Pełny adres szkoły:	Istebna 500, 43-470 Istebna
3. NIP:	5481312
4. REGON:	000740978
5. Imię i nazwisko dyrektora szkoły:	Daria Węgrzyn-Welc
6. Telefon kontaktowy:	33 858 86 57
7. Adres e-mail szkoły:	zssistebna@ poczta.onet.pl
8. Strona www szkoły:	http://www.zssistebna..pl/

Zespół Szkół Specjalnych funkcjonuje przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej. Organem prowadzącym dla placówki jest Samorząd Województwa Śląskiego. W ramach Zespołu Szkół działa Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna oraz I Liceum Ogólnokształcące Specjalne.

Placówka zapewnia edukację i wychowanie dzieciom przebywającym na leczeniu w Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej od 7 do 18 roku życia, przyjeżdżających z terenu całej Polski. Zdecydowana większość to dzieci i młodzież z terenu województwa śląskiego (85%). Specyfiką pracy szkoły jest praca z uczniami przebywającymi okresowo w trakcie diagnostyki i rehabilitacji. Dlatego działania Zespołu Szkół są na kierowane na jak najszybsze rozpoznanie potrzeb uczniów a następnie w miarę możliwości jak najpełniejsze ich zaspokojenie w każdej sferze: fizycznej, społecznej i emocjonalnej oraz w edukacji. Naszym priorytetem jest zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, zaufania oraz stworzenie możliwości do odnoszenia sukcesu poprzez próbę pokonywania barier wynikających z różnego rodzaju deficytów, realizację zainteresowań, udział w konkursach, szeroko zakrojoną indywidualizację nauczania, wyrównywanie braków edukacyjnych, ale przede wszystkim poprzez stworzenie atmosfery pełnej akceptacji, z jednoczesnym kształtowaniem postaw szacunku do drugiej osoby, dbałości o swoje zdrowie, bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo i samopoczucie innych. Szkoła swoimi działaniami stara się również wspierać opiekunów poprzez różnego rodzaju warsztaty, konsultacje, zajęcia otwarte, dając wskazówki i podstawy do dalszej pracy z podopiecznymi. Prowadzona jest współpraca ze szkołami macierzystymi, poprzez

konsultacje telefoniczne, wydawanie informacji o dziecku. W zintegrowane, pozytywne oddziaływania na uczniów, ich edukację i wychowanie zaangażowani są nauczyciele-wychowawcy, realizujący zajęcia w Zespole Pozalekcyjnych Zajęć Wychowawczych, nauczyciele dydaktycy, kształcący w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, specjaliści psycholog i pedagog.

Obecnie w Zespole Szkół realizowane są dwie innowacje : *Jemy zdrowo, czujemy się wzorowo, Ćwiczenia dla głowy doskonalenia.*

Uczniowie regularnie pod kierunkiem nauczycieli biorą udział w konkursach o charakterze regionalnym i ogólnopolskim.

Diagnoza potrzeb Zespołu Szkół Specjalnych im. dr Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej została przeprowadzona na terenie placówki w **okresie od 3.09-26.10.2019 r.**, obejmując badaniami dwa turnusy rehabilitacyjne, łącznie 84 uczniów. Na zlecenie Dyrektora Zespołu Szkół diagnozę przygotował i opracował zespół nauczycieli wraz z psychologiem i pedagogiem szkolnym.

Badaniem objęto:

- 77 uczniów-wychowanków Szkoły Podstawowej.
- 7 uczniów-wychowanków Liceum Ogólnokształcącego.
- Nauczycieli-wychowawców Zespołu Pozalekcyjnych Zajęć Wychowawczych.
- Nauczycieli dydaktyków Zespołu Szkół.
- Psychologa, pedagoga i nauczyciela bibliotekarza.

ZASOBY SZKOŁY

Zespół Szkół Specjalnych im. dr St. Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej dysponuje dwoma wydzielonymi piętrami na terenie szpitala, gdzie mieści się 10 klas przedmiotowych oraz biblioteka szkolna z bogatym księgozbiorem, gabinet psychologa i pedagoga szkolnego. Dodatkowo na terenie szpitala szkoła posiada pracownię plastyczną, miejsce do zabaw dla dzieci młodszych, tzw. *Figloland*, salę do projekcji filmów, wyposażoną w tym roku szkolnym w dywan interaktywny. Na zewnątrz, na terenie szpitala, do dyspozycji uczniów oraz młodszych dzieci, przebywających na leczeniu wraz z opiekunami, pozostaje plac zabaw wykonany w ramach rządowego projektu *Radosna Szkoła*.

Zespół szkół na bieżąco jest wyposażany w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt, który służy uatrakcyjnianiu oferty edukacyjnej, stara się wychodzić naprzeciw potrzebom uczniów-

wychowanków, wspomaga wszechstronne oddziaływania nauczycieli na podopiecznych, aktywizuje dzieci i młodzież do działania i czynnego spędzania czasu, wspomaga indywidualizację nauczania, pomaga w sposób alternatywny przyswajać wiedzę. Niewątpliwym zasobem szkoły jest zespół nauczycieli z różnorodnymi kwalifikacjami oraz długoletnim doświadczeniem pracy z dzieckiem przewlekle chorym. Naszym wsparciem w działaniach na rzecz dzieci i młodzieży jest również środowisko lokalne, z którym chętnie współpracujemy, organizując spotkania z ciekawymi osobowościami, twórcami, zapraszając na warsztaty, prelekcje, żywe lekcje. Ze względu na bariery geograficzne wynikające z położenia szpitala i charakter szkoły przyszpitalnej to mu jesteśmy stroną goszczącą.

GRUPA DOCELOWA BADAWCZA

1. UCZNIOWIE/WYCHOWANKOWIE

W Zespole Szkół Specjalnych uczą się dzieci i młodzież przewlekle chore ze schorzeniami górnych i dolnych dróg oddechowych oraz chorobami ogólnoustrojowymi. Długość pobytu uczniów jest uzależniona od schorzenia i trwa od 7 dni, w oddziale diagnostyki, do 21 dni, w oddziale rehabilitacji pulmonologicznej i ogólnoustrojowej.

- a) Prowadzimy oddziały szkoły podstawowej od I do VIII, które okresowo są łączone w zależności od liczby uczniów.
- b) Funkcjonuje jeden oddział liceum ogólnokształcącego, do którego przyjmowani są uczniowie szkoły ponadpodstawowej oraz szkoły branżowej, realizujący przedmioty ogólnokształcące podstawy programowej.
- c) Prowadzimy Zespół Pozalekcyjnych Zajęć Wychowawczych obejmujący opieką, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, uczniów zarówno szkoły podstawowej jak i liceum.

L.p.	Typ szkoły	Średnia liczba uczniów objętych diagnozą
1.	Szkoła Podstawowa nr 3	77 uczniów
2.	I Liceum Ogólnokształcące	7 uczniów

RODZAJ ZAJĘĆ I KADRA PEDAGOGICZNA Z KAWLIFIKACJAMI DO PRACY Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM

L.p.	Rodzaj zajęć	Kwalifikacje	Stopień awansu zawodowego	Liczba osób	Płeć
1	2	3	4	5	6
1.	Zajęcia wyrównawcze	Studia przedmiotowe, pedagogika lecznicza,	nauczyciel dyplomowany	8	K
2.	Zajęcia ICT	Studia przedmiotowe informatyka, pedagogika lecznicza	nauczyciel dyplomowany	1	K
3.	Liczenie w kuchni	Studia przedmiotowe edukacja wczesnoszkolna, psychologia, pedagogika lecznicza	nauczyciel dyplomowany	4	K
			kontraktowy	1	
4.	Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze relaksacyjne, wyciszające i odciążające z elementami bajkoterapii,	studia przedmiotowe bibliotekozanawstwo, psychologia, pedagogika lecznicza	nauczyciel dyplomowany	9	K
			kontraktowy	1	
5.	Ruch rozwijający Weroniki Sherborne	pedagogika lecznicza, szkolenie I stopnia w zakresie RRWS	nauczyciel dyplomowany	1	K
6.	Zajęcia muzyczno-ruchowe z elementami Klanzy, Batii Strauss	pedagogika lecznicza	nauczyciel dyplomowany	4	K
			kontraktowy	1	

7.	Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami Treningu Umiejętności społecznych	pedagogika lecznicza, szkolenie z zakresu TUS psychologia	nauczyciel dyplomowany	3	K
			kontraktowy	1	
8.	Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami Kinezylogii Edukacyjnej (metoda Dennisona)	pedagogika lecznicza, szkolenie z zakresu Kinezylogii edukacyjnej Dennisona	nauczyciel dyplomowany	2	K
9.	Gry logiczne, terapeutyczne, edukacyjne jako sposób na efektywne uczenie	Pedagogika lecznicza, szkolenie z zakresu Terapii Ręki psycholog	nauczyciel dyplomowany	1	K
			nauczyciel kontraktowy	1	
10.	Zajęcia z papieroplastyki i mas plastycznych z elementami terapii ręki	Pedagogika lecznicza, szkolenie w zakresie Terapii Ręki Psycholog	nauczyciel dyplomowany	1	K
			kontraktowy	1	K
11.	Zajęcia ruchowe w terenie w formie wycieczek pieszych i autokarowych z elementami przyrody, geografii, edukacji regionalnej, profilaktyki prozdrowotnej	Pedagogika lecznicza,	nauczyciel dyplomowany	12	K

NARZĘDZIA I METODY BADAWCZE

Do diagnozy wykorzystano następujące metody i narzędzia badawcze:

- analiza kwestionariuszy osobowych uczniów wraz z załączonymi dokumentami,
- rozmowa z uczniem-wychowankiem oraz opiekunem prawnym,
- obserwacje kadry pedagogicznej, psychologa, pedagoga,
- wywiad z psychologiem i pedagogiem szkolnym,
- analiza dokumentacji - kwalifikacji pedagogów,
- analiza dokumentów inwentarza – pomocy dydaktycznych.

Zakres badań obejmował:

- analizę zapotrzebowania na dodatkowe formy zajęć ze szczególnym uwzględnieniem zajęć dla dzieci przewlekle chorych,
- analizę potrzeb w zakresie rozwoju kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli, w zakresie zajęć przewidywanych w projekcie,
- analizę bazy wyposażenia szkoły pod kątem zabezpieczenia podstawowych potrzeb dzieci i planowanych zajęć w projekcie.

WYNIKI Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ:

1.Opis istniejącego problemu

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy odnotowano następujące problemy wśród uczniów-wychowanków:

1. Trudności adaptacyjne w nowym środowisku szkoły przyszpitalnej.
2. Zróżnicowany poziom nabytych umiejętności wyniesionych ze szkół macierzystych.
3. Niższy w stosunku do wieku metrykalnego rozwój w zakresie: funkcji intelektualnych, sfery emocjonalno-społecznej, koordynacji wzrokowo-ruchowej.
4. Problemy w przyswajaniu podstawy programowej.
5. Problemy wychowawcze, w zakresie komunikowania się i nawiązywania relacji.
6. Braki w podstawowych umiejętnościach związanych z zaburzeniami sensomotorycznymi, takimi, jak np.: hipotonia mięśniowa, wady postawy, problemy w obszarze motoryki małej, przetwarzania słuchowego.
7. Brak motywacji do nauki, będący wynikiem choroby przewlekłej oraz zaniedbań środowiskowych.
8. Agresja, frustracja i nieumiejętność rozwiązywania problemów w sposób akceptowalny społecznie.
9. Obecne wyposażenie szkoły nie pozwala w pełni zrealizować założonych w projekcie celów. Istnieje zapotrzebowanie na unowocześnienie pracowni komputerowej oraz stworzenie sali wyciszenia i relaksacji.

2. Proponowane działania wpływające na niwelowanie problemów

1. Wyrównywanie braków z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, wynikłych z wysokiej absencji chorobowej, w formie dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz alternatywnej formy zajęć łączącej element praktycznego zastosowania wiedzy oraz elementy edukacji prozdrowotnej
2. Organizację zajęć wspierających indywidualizację nauczania, w tym dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, zagrożonych ryzykiem dysleksji, dyskalkulii, z zaburzeniami mowy i komunikacji, za pomocą: terapii pedagogicznej, terapii metodą Dobrego Startu, metodą Jagody Cieszyńskiej, metodą Globalnego Czytania, metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, czynnościowego nauczania matematyki, liczenia w kuchni. Przewidywana ilość dzieci objętych zajęciami: ok. 100 (na cały czas trwania projektu) z klas I-VIII.
3. Organizację zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami budowy kompetencji społecznych – zachowanie w grupie, odpowiedzialność, przestrzeganie zasad, umiejętność współpracy, za pomocą: terapii pedagogicznej, terapii psychologicznej, Treningu Umiejętności Społecznych, gier planszowych, Metody Kids' Skills. Przewidywana ilość dzieci objętych zajęciami: ok. 500 (na cały czas trwania projektu) z klas I-VIII oraz Liceum Ogólnokształcącego.
4. Organizację zajęć muzyczno-ruchowych z wykorzystaniem metod aktywnego słuchania muzyki, ukierunkowanych na rozwijanie orientacji przestrzennej, koordynacji wzrokowo-ruchowej percepcji słuchowej, za pomocą: Metody Aktywnego Słuchania Muzyki Batti Strauss, Klanzy, Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, Gimnastyki Twórczej Rudolfa Rabana, Metody Dennisona. Przewidywana ilość dzieci objętych zajęciami: ok. 300 (na cały czas trwania projektu) z klas I-VI.
5. Organizacja zajęć terapeutycznych z elementami bajkoterapii, relaksacji, zajęć wyciszających i odciążających dla uczniów problemami adaptacyjnymi, emocjonalnymi, behawioralnymi, za pomocą: terapii psychologicznej, bajkoterapii, Mądrych Bajek z Całego Świata, Bajkowitzu, Sali Wyciszenia i Relaksacji, Treningu Relaksacji Schultza, treningu uważności, mindfulness. Przewidywana ilość dzieci objętych zajęciami: ok. 300 (na cały czas trwania projektu) z klas I-VI.
6. Organizacja zajęć w terenie jako nabywanie wiadomości o otaczającym świecie, promowanie aktywnych form spędzania czasu, nabywanie wiedzy w sposób praktyczny, nauka orientacji przestrzennej, za pomocą: wycieczek, gier terenowych, zajęć w terenie.

Przewidywana ilość dzieci objętych zajęciami: ok. 500 (na cały czas trwania projektu) z klas I-VIII oraz Liceum Ogólnokształcącego.

7. Organizacja zajęć plastycznych z elementami terapii ręki w celu kształtowania precyzyjnych ruchów dłoni i palców, jak również dostarczania wrażeń dotykowych rozwijania uzdolnień, kreatywności, stwarzania możliwości odnoszenia sukcesu, uczenia wytrwałości i doprowadzania czynności do końca, za pomocą: Terapii Ręki, sensoplastyki, papieroplastyki, mas plastycznych, piasku kinetycznego, pomocy sensorycznych. Przewidywana ilość dzieci objętych zajęciami: ok. 300 (na cały czas trwania projektu) z klas I-VIII.

8 Wykorzystanie innowacyjnych technologii multimedialnych do budowania deficytowych umiejętności, za pomocą: zajęć ICT, przy użyciu monitora interaktywnego, laptopów. Przewidywana ilość dzieci objętych zajęciami: ok. 500 (na cały czas trwania projektu) z klas I-VIII oraz Liceum Ogólnokształcącego.

Działania zaplanowane w projekcie pozwolą uczniom na pogłębienie wiedzy, częściowe wyrównanie dysproporcji edukacyjnych, zdobycie dodatkowych umiejętności i narzędzi niezbędnych do prawidłowego i bardziej satysfakcjonującego funkcjonowania zarówno w środowisku szkoły przyszpitalnej, jak i później po powrocie ze szpitala w środowisku szkoły macierzystej. Baza dydaktyczna wzbogacona w nowe pomoce dydaktyczne posłuży każdego roku kilkuset nowym dzieciom korzystającym z opieki i nauki w Zespole szkół Specjalnych przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej. Wyposaży nauczycieli w nowe dodatkowe możliwości skutecznego pozytywnego oddziaływania na ucznia-wychowanka. Poprzez udział w dodatkowych formach doskonalenia zawodowego, takich jak:

- Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne – 1 osoba
- Trening Umiejętności Społecznych – 2 osoby
- Metoda Aktywnego Słuchania Muzyki Batti Strauss – 4 osoby
- Terapia Ręki – 3 osoby
- Metoda Kids’ Skills „Dam Radę!” – 1 osoba

Poprzez realizację projektu nauczyciele dydaktycy i nauczyciele wychowawcy będą mieli szansę na realizację autorskich pomysłów, alternatywnym sposobów nauczaniu, samorozwoju, Zajęcia opiekuńczo wychowawcze o charakterze terapeutycznym, a także

ruchowym i relaksacyjnym stanowić będą bardzo ważny czynnik w budowaniu zasobów uczniów w sferach: społecznej, behawioralnej oraz w zakresie podstawowych umiejętności szkolnych.

REKOMENDACJE

Odpowiedzią na zdefiniowane problemy zasadna jest realizacja projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.1 Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego.